

ΠΑΠαΚΙΣΤΑΝΜΑΒΛΕΡΑ

 EUROS

10

το Παπάκι τα λέει με τον συγγραφέα Χρήστο Μπουλώτη
και την εικονογράφο Ήριδα Σαμαρτζή

διαβάζει βιβλία για τα **χριστούγεννα** και βιβλία γενικώς,
πάει **στο βελιγράδι**

και αναρωτιέται για τα **μάρφαρα** που βούτηξε ο Έλ Γκέιν...

(όπως ακριβώς κάνει η καλή λογοτεχνία) κι όχι απλώς να τον αφηγείται. Γιατί στην περίπτωση που τον αφηγείται (αναπαράγει, δηλαδή, κοινοτοπίες και στερεότυπα, μένει στην επιφάνεια των σχέσεων και δεν αποπειράται να ερευνήσει τα μυστήρια της ανθρώπινης ύπαρξης), προτιμώ να μη μιλάω για λογοτεχνικά βιβλία αλλά για ψυχαγωγικά.

Κι εδώ πρέπει να σου πω, παπάκι μου, ότι τα σέβομαι απολύτως τα ψυχαγωγικά βιβλία (αυτά, δηλαδή, που μόνο μας διασκεδάζουν και μας κάνουν να περνάμε ευχάριστα κάποιες ώρες όπως κάνουν τα κόμικς του Ντίσνεϋ ή τα περισσότερα κινούμενα σχέδια που βλέπουμε στην τηλεόραση) μόνο που πιστεύω ότι χρειάζεται να γνωρίζει ο αναγνώστης το είδος του βιβλίου (ψυχαγωγικό κι όχι λογοτεχνικό), καθώς δεν έχει αποκτήσει ακόμη το αισθητικό κριτήριο να διαχωρίζει την τέχνη από την ψυχαγωγία (αλλά μπορεί να την υποψιάζεται).

Όπως καταλαβαίνεις, αγαπημένο μου παπάκι, εμένα μ' ενδιαφέρουν πιο πολύ τα βιβλία που ερμηνεύουν τον κόσμο και ερευνούν τις σχέσεις των ανθρώπων (είτε αυτά είναι παιδιά, είτε ενήλικες), αυτά στα οποία οι συγγραφείς θέτουν διαρκώς ερωτήματα (γιατί; πώς; ποιος; πότε; πού;) και απαντάνε πειστικά σ' αυτά, αυτά στα οποία ο τρόπος της γραφής (το ύφος, η δομή, οι λέξεις) αποτελεί μέρος της εξερεύνησης και φανερώνει τον τρόπο που βλέπει ο συγγραφέας τον κόσμο. Με λίγα λόγια, πέρα από τους κλασικούς διαχωρισμούς (κοινωνικά μυθιστορήματα, ηθογραφικά, ιστορικά, περιπέτειες, αστυνομικά και μυστηρίου, φαντασίας και επιστημονικής φαντασίας) επιλέγω να χωρίσω τα βιβλία που απευθύνονται στις ηλικίες αυτές σε λογοτεχνικά και σε ψυχαγωγικά (δίχως αυτό να σημαίνει ότι τα πρώτα δεν μπορούν να ψυχαγωγούν –το

αντίθετο, μάλιστα). Και μ' αυτό το κριτήριο έχω σκοπό να σχολιάζω τα βιβλία που θα διαβάζω. Βγάζω έξω, δηλαδή, τον εκπαιδευτικό τους χαρακτήρα (το «νόημα» που λένε οι δάσκαλοι στους μαθητές τους, τις γνώσεις που κομίζει και άλλα που κινούνται σε ένα επίπεδο χρηστικότητας μόνο για τους εκπαιδευτικούς) ο οποίος καταδυναστεύει τη λογοτεχνία γι' αυτές τις ηλικίες και δεν την αφήνει να κολυμπήσει στα βαθιά της τέχνης του λόγου.

Αυτά αποφάσισα να σου γράψω, παπάκι μου, για αυτό εδώ το τεύχος κι εδώ να σταματήσω, μόνο που δεν κρατιέμαι...

Διάβασα ένα σωρό βιβλία απ' αυτά έτυχε να εκδοθούν τον Ιούνιο και τον Ιούλιο -άλλα μου άρεσαν, άλλα καθόλου και σου υπόσχομαι πως με κάποια απ' αυτά θα ασχοληθώ την επόμενη φορά- αλλά πώς έτυχε και μου έπεσε στα χέρια το χειρόγραφο του νέου μυθιστορήματος της Αγγελικής Δαρλάση, το οποίο πρόκειται να εκδοθεί στα τέλη του Σεπτεμβρίου* (**Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο**, Εκδόσεις Πατάκη, Σειρά Περιστέρια).

Θα ήθελα ν' αναφερθώ σ' αυτό μετά την κυκλοφορία του, αφού το 'χεις διαβάσει κι εσύ κι άλλοι που με διαβάζουν τώρα, αλλά δεν κρατιέμαι.

Μια δυο κουβέντες μόνο θα πω, και θα μιλήσω διεξοδικότερα όταν θα έχει πια κυκλοφορήσει. Κι αυτό, γιατί μου 'ναι αδύνατο να ξεχάσω τους μοναδικούς χαρακτήρες που έχει δημιουργήσει η συγγραφέας (το επιφυλακτικό Σέργιο με την ευαίσθητη φίλη του Ραλλού, τον πάντα αδικημένο Τότο με τον απατεώνα θείο του –για να αναφέρω μόνο μερικούς απ' αυτούς), μου 'ναι αδύνατο να διώξω από το μυαλό μου την αίσθηση στα καλαμποκόχωραφα όπου ο Σέργιος και η Ραλλού βρίσκουν τον πληγωμένο άγγελο (είναι άγγελος στ' αλήθεια ή μήπως...), ή να πάψω να βλέπω το σχολείο στη μέση του πουθενά με την

αυλή που είναι γεμάτη λάσπες και τα καλαμποκόχωραφα γύρω γύρω. Και μου 'ναι αδύνατο να μη φέρνω διαρκώς στο νου μου την αριστοτεχνική εναλλαγή στην αφήγηση από τον ανεπεξέργαστο και αθώο λόγο του Σέργιου στον βιβλικό τόνο του παντεπόπτη ενήλικου (συγγραφέα);, όπως και το μελαχολικό παιχνίδι με το μέτρημα των σταγόνων της βροχής που ανοίγει και κλείνει την ιστορία. Ένα βιβλίο, καλό μου παπάκι, που εξερευνεί τα μυστήρια της ανθρώπινης ύπαρξης (την αγάπη, το μίσος, το φόβο), που κλείνει το μάτι στον ενήλικο αναγνώστη και γοητεύει τα παιδιά –ένα βιβλίο λογοτεχνικό με όλη τη σημασία της λέξης, γραμμένο με μέτρο και ευαισθησία από μια συγγραφέα που δείχνει να σέβεται την τέχνη της και γι αυτό της βγάζω το καπέλο. Διάβασέ το και θα με θυμηθείς!

Ο βάτραχος στην όχθη της μπανιέρας

ΥΓ. Ο βάτραχος στην όχθη της μπανιέρας είναι ο **Φίλιππος Μανδηλαράς**

* Σημ. παπακιού: Το άρθρο αυτό γράφτηκε τον Αύγουστο του 2009. Από τότε έχουν κυκλοφορήσει πολλά πολλά βιβλία (και το **Τότε που κρύψαμε έναν άγγελο**, φυσικά) και ο βάτραχος συνεχίζει να διαβάζει με μανία. Μένει να δούμε στο επόμενο τεύχος ποια βιβλία ξεχωρίζει και γιατί. Όσο για το βιβλίο της Αγγελικής Δαρλάση, ναι, το διάβασα και μου άρεσε πολύ! Κάτι ξέρει ο βάτραχος...

